

# Čestina

## Baroko (16 - 17 st.)

- návrat k bohu
- katolická církev má velkou moc (pronásledování nekatolíků)
- vznik jezuického řádu
- oblouky, kopule, přehnaná zdoben
- osobosti : Rubens, Braum, Bach

## John Donne

- kněz, básník
- Písně a sonety (milostná lyrika)
- Svaté sonety (hledání boha)

## John Milton

- básník, obhájce revoluce
- Ztracený ráj (Adam a Eva do ráje)
- Ráj znobu nabytý (Kristově pokušení)

## Jan Ámus komenský

- učitel národa, biskup jednoty bratrské
- Labyrint světa a ráj srdce (poutník, vše vidí růžově, později zklamán)
- Velká didaktika (základ. kniha pedagogiky, vzdělání a zásad)
- Informatorium školy mateřské (pro matky)
- Brána jazyka otevřená (uč. latiny)
- Škola hrou (8 divadelních her)
- Svět v obrazech (obr. uč)
- Všeobecná porada o nápravě (reforma světa)

## Bedřich Bridel

- člen jezuického řádu
- Co Bůh ? Co člověk ? (srovnávání boha a člověka)
- Živor sv. Ivana (starší legenda)
- Jesličky

## **Bohuslav Balbín**

- jezuita, vzdělanec, vlastenec
  - puristé / brusiči (očistit čj od cizích slov pomocí skládání slov)
  - Rozprava na obranu jazyka slovanského, zvláště pak českého (obrana čj proti germanizaci)
- 

## **Klasicismus (Francie)**

- důraz na rozum, eleganci, střídmost
- vzor : antické umění

## **Molière**

- zesměšňoval pokřtěctví, cinismus, sobectví
  - Lakomec (pro peníze uděla cokoliv)
  - Tartuffe (kritika církve)
  - Zdravý nemocný (zesměšňování šarlatánů, hypochondrii)
- 

## **Osvícenství**

- navazuje na renezanci
- rozvíjí se přírod. vědy
- věří v pokrok, proti církvi a absolutismu

## **Voltaire [Volter]**

- vyjadřoval odpor k církvi
- Candide neboli Optimismus (hl. štěstí, odsuzování války)
- Zaira (láska X náboženský fanatismus)
- Encyklopedie (1. , s Diderotem)

## Denis Diderot

- v čele projektu Encyklopedie
- Jeptiška ( román v dopisech, hl. hrdinka odešla do kláštera - posílá dopisy)
- Jakub Fatalista (rozhovor mezi Jakubem a jeho sluhou)

## Preromantismus

- důraz na city, vášnivá láska, nenávisť, žal
- návrat k přírodě
- hl. hrdina = poutník, vězeň

## Johann Wolfgang Goethe

- ministrem školství, umění a hospodářských záležitostí
- vzdal se politik. funkcí
- Růžička (poezie)
- Prometheus (báseň)
- Utrpení mladého Wertera (próza, román v dopisech, ich forma)
- Faust (drama , zpracování díla : Pověst o Faustovy, upíše se d'áblu)

## Friedrich Schiller

- lit. teoretik
- Óda pro radost (poezie, štěstí, přátelství)
- Loupežníci (drama, tragédie, konflikt dvou šlechtic. bratrů)
- Úklady a láska (drama, tragédie o lásce chudé dívky a šlechtice)